

DET KONGELIGE
FORSVARSDPARTEMENT

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 405
0103 OSLO

Tidl ref
2008/01418

Vår ref
2008/02332-7/FD I 4/HNB

Dato

HØRINGSUTTALELSE

Forsvarsdepartementet viser til Deres brev av 18. juli 2008 vedrørende endringer i gjeldsordningsloven.

1. Innledning

Departementet har enkelte bemerkninger til høringsnotatets pkt. 9 Gjeldsordningsperiodens lengde, alternative oppgjørsmåter og pkt. 12 Etterperioden.

Gjeldsordningsloven har særlig relevans for departementets underliggende etat Forsvarsbygg v/Skifte Eiendom der det eksisterer et krav mot debitor som følge av misligholdt avtale om leie av fast eiendom. Forsvarsbygg har avtale med Statens innkrevingsentral om å innkassere disse utestående krav.

2. Pkt. 9 Gjeldsordningens lengde, alternative oppgjørsmåter mv.

2.1 Bemerkninger til pkt. 9.6 - Departementets forslag på side 43

Forsvarsdepartementet mener det bør fastsettes en gjeldsordningsperiode, og er dermed ikke enige i forslaget om at hele gjelden skal falle bort med en gang. Det vil vanskelig finnes støtte blant andre skyldnere og samfunnet for øvrig at debitor blir kvitt gjelden umiddelbart uten noen form for motytelse. Ved fastsettelse av en gjeldsordningsperiode kan skyldnerens økonomiske evne om nødvendig tas opp til ny vurdering i løpet av perioden. Dette samsvarer også med Høyesteretts stillingtagen i Rt. 1994 s.420, hvor Høyesterett satte krav til en gjeldsordningsperiode. Avgjørelsen har klar sammenheng med at det skal være mulig å endre ordningen dersom skyldneres økonomi forbedrer seg i fremtiden ved mottak av arv, gave og lignende.

Postadresse
Postboks 8126 Dep
0032 Oslo

Kontoradresse
Glacisgata 1
Org nr 972 417 823

Avdeling for personell og
fellestjenester
Telefon 23 09 61 10
Telefaks 23 09 61 05

Saksbehandler
Hanna Nebell Berge
Telefon 23 09 61 53

2.2 Bemerkninger til pkt. 9.6 - Departementets forslag på side 43-44

Barne- og likestillingsdepartementet har på side 41 særlig bedt om høringsinstansenes syn på om det i forbindelse med kontantoppgjør av gjeldsordningen bør fastsettes et krav om at en viss andel av gjelden må kunne dekkes for at en tvungen gjeldsordning som skal gjøres opp ved engangsbeløp kan stadfestes.

Alternativ 1 fremstår som det beste alternativet ved tvungen gjeldsordning. Det synes korrekt at det ved tvungen gjeldsordning skal fastsettes et skjønnsmessig minstebeløp ut i fra en helhetsvurdering av skyldnerens betalingsevne. Alternativ 1 fanger godt opp at en viss andel av gjelden må kunne dekkes sett i forhold til skyldnerens betalingsevne i løpet av en normal gjeldsordningsperiode på 5 år.

Alternativ 2 anses ikke som en egnet løsning. Det er ikke naturlig å sammenligne tvungen gjeldsordning for privatpersoner med reglene for tvangsakkord i konkursloven (kkl.). Anvendelsesområdet til konkursloven er særlig beregnet for skyldnere med næringsgjeld. Gjeldsordning etter konkursloven har til hensikt å redde virksomheten fra konkurs og driften i virksomheten opprettholdes i gjeldsforhandlingsperioden. I dette tilfellet vil det være fullt mulig å få investorer til å være med på å refinansiere virksomheten ved å skyte inn tilstrekkelige midler for å ivareta minstekravet på 25 % dividende ved tvangsakkord, jf. kkl. § 30. Hensynene bak reglene om gjeldsforhandlinger etter konkursloven gjør seg ikke gjeldende på samme måte ved gjeldsordninger for privatpersoner. For skyldnere med gjeld knyttet til egen næringsvirksomhet stilles krav om at næringsvirksomheten har opphørt, jf. gol. § 1-2 første ledd litra a. Dette utelukker muligheten for refinansiering av gjeld fra profesjonelle investorer. Det blir derved for strengt å stille samme krav til minstedekning for gjeldsordning etter gjeldsordningsloven som ved tvangsakkord etter konkursloven, særlig der gjelden er høy.

Alternativ 3 anses heller ikke ønskelig fordi den forutsetter at engangsbeløpet skal gi bedre dekning enn ved ordinær gjeldsordning. Det må være tilstrekkelig for kreditorene å få tilsvarende dekning som ved ordinær gjeldsordning, jf. alternativ 1. I denne sammenheng må det også tas i betraktning den fordel som ligger i at kreditorene får et kontantoppgjør omgående.

2.3 Systematisk plassering av alternativ 1

Vi er av den oppfatning at alternativ 1 ikke hører inn under Kap. 4 Frivillig gjeldsordning, slik alternativet nå er utformet med presisering av et minstebeløp i annet punktum. Det er kun ved tvungen gjeldsordning at det etter vårt syn bør stilles krav til et minstebeløp i forbindelse med et kontantoppgjør. Ved frivillig gjeldsordning kan tenkes et lavere engangsbeløp som endelig oppgjør enn hva skyldneren vil evne og betale i løpet av en normal gjeldsordningsperiode på 5 år.

Ved frivillig gjeldsordning er alternativ 1 første punktum dekkende slik denne lyder: *"En gjeldsordning kan også gå ut på betaling av et engangsbeløp som endelig oppgjør"*.

Situasjonen ved frivillig og tvungen gjeldsordning bør altså differensieres og skjerpes ved tvungen gjeldsordning. Dette prinsipp gjelder allerede for gjeldsforhandlinger etter konkursloven, der det ved tvangsakkord er innført minstedividende på 25 % av totalgjelden.

Bestemmelsen i gol. §5-2 første ledd lyder slik:

"En tvungen gjeldsordning skal oppfylle §§ 4-2 - 4-10."

Denne paragraf gir bestemmelsene om frivillig gjeldsordning tilsvarende anvendelse ved tvungen gjeldsordning. Her foreslår Forsvarsdepartementet at det gjøres tillegg for hva som måtte komme av skjerpende krav til en tvungen gjeldsordning.

Alternativ 1 annet punktum, som lyder *"Beløpet skal tilsvare den samlede dividende skyldneren antas å kunne ha utredet i løpet av en periode på 5 år"* – bør plasseres under Kap 5 Tvungen gjeldsordning og særlig § 5-2.

2.4 Oppsummering

Forsvarsdepartementet går inn for alternativ 1 ved tvungen gjeldsordning, men systematisk plassering av alternativet må differensieres mellom gol. §§ 4-2 annet ledd og 5-2.

2.5 Til pkt. 12 Etterperioden – gol. § 6-2 fjerde ledd

Departementet skriver følgende på side 51 flg.:

"Ved at det nå vurderes å åpne for alternative oppgjørsformer i gjeldsordningssaker, herunder også ordninger uten gjeldsforhandlingsperiode, bør det vurderes om dette skal få noen konsekvenser og i tilfelle hvilke for etterperioden. Departementet tar foreløpig ikke stilling til dette, men ber om høringsinstansenes syn på spørsmålet."

Forsvarsdepartementet går inn for full opphevelse av etterperioden, jf. gol. § 6-2 fjerde ledd. Vi slutter oss til at det blir lite igjen av lovens intensjon om en ny start for skyldneren, når det først settes en gjeldsordningsperiode på normalt fem år og dernest kommer en etterperiode på 2 år.

Det er også et viktig poeng at ressurssterke personer makter å omgå gol. § 6-2 fjerde ledd på lovlig måte ved å opprette private beslagforbud eller ved å benytte seg av retten til å avslå eller gi avkall på arv mv. Bestemmelsen kan således virke sosialt skjevt og rammer spesielt de ressursvake.

2.6 Avsluttende bemerkning

Til slutt vil vi bemerke at vi anser det som positivt at det nå finnes hjemmel for en offentlig myndighet til å ettergi krav uten hinder av bestemmelser i annen lov,

forskrifter eller enkeltvedtak, jf. gol. § 4-12.

Med hilsen

Severin Vikanes (e.f.)
avdelingsdirektør

Hanna Nebell Berge
rådgiver